

En lycklig fridag : ett barndomsminne

Wallenstein, Nanna,

59 C Br.



National Library
of Sweden

En lycklig fridag.

Ett barndomsminne.

Af Nanna Wallensteen.

(Eftertryck förbjudes.)

Aldrig var Malin gladare, än när hon fick ge sig ut i skog och mark på egen hand. Då ströfvade hon sjungande och hojtande öfver berg och backar, satte ihop sagor och visor, så godt hon förstod, och sjöng dem alla på sin egen lilla behagliga melodi, så det ekade i kullarne.

Detta kallade Malin att "leka äfventyr".

Allt, hvad hon kände och tänkte, sjöng hon ut, och till det mesta satte hon rim, om det också ej alltid blef reson. När hon var munter och glad, drillade hon som en liten lärka om sol och vår, om den gode Guden och himmelen och om alla små englar, om far och mor och syskonen och om alla goda menniskor, som han höll af, så der hängifvet varmt som hennes lilla barnahjerta kunde. När hon kände sig ledsen eller misskänd eller förörrättad, kommo tonerna så vemodiga och klagande. Då sjöng hon om synd och sorg och köld och mörker, hvilket allt hon ju ännu visste så litet om.

Hon var en liten frisk, hurtig, rök-kindad elfva-åring med strålände blå ögon och ett tjockt, ostyrigt blondt hår. Ingen af syskonen — de voro fem flickor och en gosse — kunde springa i kapp med Malin, och ingen älskade skogen och bergen och sjön och blommorna och djuren så högt som hon.

En solig vårmorgon kom Malins mamma in i barnkammaren och ropade gladt:

— God morgon flickor! I dag få ni fridag, ty er lärarinna har rest hem till sin mor.

Ett trestämmigt jubelskri hördes ögonblickligt från de tre små bäddarne i barnkammaren, och tre par dunkla, sömntyngda ögon stirrade undrande och förtjusta på mamma.

Malin
Sw.
(Rr.)

— Å, så roligt! ropade Tora, den äldsta, en mörkögd, trettonårig flicka. Då ska' jag läsa i min nya sagbok hela da'n.

— Å, så roligt! ropade lilla Ulla, den yngsta af de tre äldsta flickorna, då ska' jag leka med mina dockor hela dagen.

— Nå, hvad skall du göra då, Malin? frågade modern leende och närmade sig Malins lilla säng.

— Få vi göra, hvad vi vill hela dagen? ropade Malin och satte sig upp i bädden och gäspade och gnuggade ögonen.

— Ja, det få ni, bara ni inte göra någon odygd, svarade mamma och strök håret ur ögonen på Malin.

— Då ska' jag be' Dutta gifva mig sex stora smörgåsar och en butelj mjölk med mig, och se'n så ska' jag gå ut i skogen och vara ute hela da'n och sjunga sagor och leka äfventyr!

Malin jublade, kastade tillbaka täcket och var med ett raskt språng nere på golfvat.

— Då kan du på samma gång få gå till den stackars Lasses på Albäcken med litet kläder och mat. Jag hörde senast i går, att det stod så illa till hos dem, sade mamma allvarligt.

— Ja, lilla mamma, det vill jag gerna göra. Låt mig bara ta bra mycket med mig till dem! Så mycket jag orkar bära.

Och det fick hon också.

En timma derefter styrde Malin kosan ut genom trädgården, öfver vägen, uppför backen och in i skogen. Hon bar en stor säck på ryggen, fullpropad med kläder och matvaror. Säcken var ganska tung, och man kunde nästan känna sig frestad att fråga hvart skall säcken gå med flickan? När Malin gått ett litet stycke, kastade hon sin börda ner på marken och satte sig ned och hvilade. Ögonen lyste, och kinderna brunno af glad förväntan.

Hvad det var härligt här inne i skogen!

De höga smärta tallarne, de vackra, mörkgröna granarne stodo sida vid sida, och vinden sjöng och susade i

deras kronor. Stora knippen af hvit-sippor lyste snöhvita mot den sammetsmjuka, skiftande mossan, fåglarna qvittrade, och solen stod blank och strålände högt uppe på högblå sommarhimmel.

Lilla Malin knogade sakta gångstigen framåt. Den stora säcken hängde så tung på de späda små skulderna, att hon tumlade osäkert hit och dit.

Men ändå sjöng och trallade hon muntert, och hennes lilla hjerta slog af jublande fröjd.

— Ack hvad alla barnen ska' bli glada, då vi öppna säcken! hviskade hon leende.

Andtligen hade hon efter små raststunder hunnit genom skogen fram

till bäcken, hvilken strid och yster i vårflödet rusade fram mellan tufvorna. Det låg en smal spång öfver vattnet, och lilla Malin stod tvekande och orolig på stranden.

— Hur skall jag komma öfver med min tunga säck? Jag känner på mig, att jag plumsar i, sade hon helt högt för sig sjelf. Å, det vore ju förfärligt, om alla kläderna blefve våta!

Hon kastade ned säcken och satte sig på en tufva med händerna samknäppta i knäet.

— Gode, käre Gud hjelp mig öfver! bad hon sakta. Hon satt stilla och väntade lugnt och förtroendefullt på bönhörelse. Hon visste, att om man ber Gud riktigt innerligt om något, så får man också hjelp. Det hade hon erfarit flera gånger, fastän hon blott var en liten flicka, som nyss fyllt elfva år.

Hon lät blicken följa de lekfullt hoppande små vågorna i bäcken, och så började hon sjunga först sakta och sökande och sen med hög klar stämma. Både ord och melodi kommo samtidigt för henne:

Solen blickar med sitt klara öga
ned uppå de träd så höga,
deribland en flicka går
med en säck så tung och svår.
Vägen är så lång, så lång,
men hon sjunger glatt sin sång.
Skogen susar,
bäcken brusar!
Hjelp mig öfver denna spång,
denna spång!

Knappast hade de sista tonerna förklingat, förrän Malin fick se en bondflicka komma gående stigen utför backen på andra stranden. Hon kom närmare. Malin kände genast igen henne. Det var Kristina i Byrhult, ett af hennes fars torp, som lydde under herregården.

— Kristina, ropade Malin gladt och sprang ner på spången.

— Hvad i all min verld, är Malin här ute i skogen ensam?

Kristina stannade häpen och såg på Malin.

— Ja, det är jag! svarade Malin och skrattade åt Kristinas förvåning.

— Var det Malin som sjöng så redigt nyss?

— Jaha, hörde du det?

— Ja, det måtte väl höras skogen rundt, kan jag tänka, sade Kristina och log så godt. Men hvart skall Malin gå?

— Jo, jag skall gå upp till Lasses på Albäcken med litet mat och kläder från mamma.

— Ja se, jag säger det, den mamma hon är då sig lik mot den fattige. Hennes make finns inte. Jag minns en gång, när jag var framme på Karlsberg och hjälpte till att slagta, då la'gårdsdrängens hustru dog, och frun tog upp de tre små halfnakna töserna i köket och klädde af sina egna tre små flickor, ja, det var ju Tora och Ulla och Malin, vet jag, deras hvardagsklädningar och satte på de stackars små, som hade mistat sin mor. Minns Malin det?

Kristina torkade bort ett par tårar ur ögonen.

— Ja, det minns jag! hviskade Malin, och hon tänkte med stolthet och kärlek på sin hjertegoda, älskade mamma.

— Nej, se, en sådan stor säck! Inte har väl Malin orkat bära hit den ensam?

— Jo, det har jag! men jag har hvilat mig minst tjuru gånger. Om jag nu bara kunde komma öfver spången med säcken. Du får allt hjälpa mig, Kristina, bad Malin och steg upp.

— Ja, det ska' gå som en dans!
Kristina slängde säcken på ryggen
och balanserade sig sakta öfver till
andra stranden.

Malin följde efter med lätta, hop-
pande steg öfver den smala, svigtande
spången

— Tack ska' du ha, Kristina! ropade
Malin gladt.

— Tack sjelf, lilla Malin, och lycka
till!

Kristina lyfte säcken från sina breda,
starka skuldror och lade den varligt
öfver Malins.

— Det var en redig Malin, som or-
kat med der säcken så lång väg. Ja,
adjö nu då! sade Kristina och gick
med sakta steg inåt skogen.

— Adjö, Kristina, ropade Malin
efter henne och knogade sakta upp för
backen.

När Malin hunnit upp för kullen,
såg hon Lasses lilla grå stuga der-
uppe, kringgårdad af gran och tall.

Den var liten och låg och såg arm
och förfallen ut. Två små sneda fön-
ster, en låg dörr med en stor, nött
sten framför, en hög, lutande skorsten
på taket, ett par förvildade krusbärs-
buskar, ett potatisland och ett par
torfvor med ringbrommor i knopp
kring stugan, det var allt.

På förstustenen stod en liten bar-
bent och barfota flicka med en spräck-
lig katt i famnen. Hon såg med stora,
undrande ögon på Malin, hvilken kom

pustande och varm och vinglade hit
och dit på gångstigen.

— God dag, Brita! ropade Malin,
men lilla Brita var redan försvunnen.
Som en pil for hon af in i stugan med
sin kära kisse-katt.

Strax derpå stod Malin utantför dör-
ren. Hon såg tre små ljushåriga barn-
hufvuden i fönstret och tre små nä-
sor, som trycktes platta mot de grön-
skiftande, sneda rutorna. Men så
snart de märkte, att Malin såg dem,
döko de pilsnabbt ned.

Ögonblicket derefter steg Malin
öfver den höga tröskeln in i stugan.
Hon satte säcken med en duns midt
på golvet, sen satte hon sig på en
stol och tog upp sin näsduk och tor-

kade svetten ur pannan. Sin halmhatt kastade hon på soffan.

— Goddag, barn! Kom hit, ska' ni få se, hvad min mamma har skickat er! ropade hon vänligt.

Men de tre små smutsiga, trasiga, halfklädda barnungarne stodo envist kvar i sin vrå, fast tryckta intill hvarandra, alldeles så som de små lammungarne brukade göra.

Men då Malin öppnat säcken och började taga fram en liten rutig kolt åt lille Arvid och hvar sin blåvit bomullsklädning åt Brita och Anna, vågade de små sig ändtligen fram.

De kommo sida vid sida och hand i hand alla tre med hufvudet på sned och fingret i mun och ställde sig i en ring omkring Malin, som låg på knä vid säcken.

Malin svängde upp det ena plagget efter det andra, och lilla Brita och Anna stodo bara och tittade med stora och undrande ögon och togo emot.

— Och här är mat till er! Här är två korfvar och en bit fläsk och tre paltbrödsbakor och en påse med gryn, och här är hvetebullar och kringlor. Ja, se der, den får ni äta upp genast, om ni vill. Här har ni hvar sin.

Hon stack beställsamt till dem korna, och det dröjde inte länge, innan de voro försvunna.

— Hvar har ni er far och mor och de stora barnen? frågade derpå Malin.

— Far och mor äro framme i byn på arbete, och Herman och Sofia och Axel är i skolan, sade Brita, som börjat bli litet mindre blyg.

— Då ska' vi riktigt öfverraska dem tills de komma hem, påstod Malin, och så började hon öfvertala och be Brita hjälpa sig, och Brita gick nu villigt in på allt.

Först buro de in vatten från källan, och så hjälpte Malin de tre små smutsiga stackars barnungarne att tvätta sig väl rena, en stor tvål hade hon också tagit med. Sedan kammade hon dem, och så klädde hon dem i de kläder, hon haft med. Ah, hvad rena och fina de sågo ut! Malin tyckte riktigt de voro söta, i all synnerhet den lille Arvid, som sken som en liten blankpolerad kaffeanna.

Se'n satte de på en gryta vatten och kokade en kaka paltbröd och stekte fläsk, och barnen åto alla fyra — äfven Malin — med god aptit. Se'n hjälptes de tre små flickorna åt att diska kärlen och sopa och städa i stugan. Så gingo de ut i hagen och bröto björklöf och satte upp i stugan öfverallt, så den lknade en riktig löfsal.

De små barnen sprungo glada omkring, pratade och skrattade och sågo med oförstald förtjusning på Malin, som just nu tyckte sig ha fatt det, som hon ville.

Men dagen led, och solen sjönk, och det var på tiden, att Malin begaf sig på hemvägen. Hon tog ett hjertligt farväl af Brita och Anna och lille Arvid, hvilka alla följt henne ända ned till bäcken. Der stodo de hand i hand med den lille gossen emellan sig och Malin stod på den andra sidan och viftade med handen och ropade adjö! adjö!

Nästa ögonblick sprang hon derifrån och ilade med snabba steg genom skogen åt hemmet till.

Aldrig tyckte hon skogen varit så fager, aldrig himmelen så blå, aldrig blommorna så fina och aldrig världen så härlig!

Hon sjöng oah drillade hela vägen, och ord och melodier kommo flocktals och riktigt trängdes om platsen i hennes lilla hjerna, och hon diktade, och hon svärmade så lycklig och glad, som endast det barn kan, som har ett rent samvete och ett redligt litet hjerta

När hon kom hem, rusade hon in i den stora, ljusa, vackra salen, slog båda armarne om sin älskade mamma och ropade:

— O, mamma, mamma, jag har aldrig haft en så rolig fridag som i dag!

